

Аспарух Панов

ЗА ПОЛИТИКАТА С ПРИСТРАСТИЕ

КАКВО ПОСТИГНАХМЕ
И КЪДЕ СЕ ПРОВАЛИХМЕ

*Тази книга е моят дълбок поклон
пред светлата памет
на д-р Желю Желев и Румен Данов*

Съдържание

Няколко уводни думи.....	11
А сега накъде?	
Въвеждане в темата.....	13

Част първа

Две противоречиви политически години в 63 виртуални публикации (декември 2014 – октомври 2016)

Препятствията тепърва предстоят	23
1. 25 години СДС – запазената марка на прехода	25
2. Да бъдем други, вече късно е... ..	33
3. В бившето ГДР става все по-интересно. Там, където има комунисти, няма политическа скука	37
4. България избра любимата си реалити звезда!.....	42
5. Ура! Парламентът е в коледна ваканция. Очаква ни почти месец без законодателни дивотии!.....	45
6. За 2015 г. да си пожелаем по-европейска политическа култура и по-малко омраза към ближния	48
7. Ще защитят ли новите управляващи свободата като политическа ценност?.....	52
8. Тероризмът – злокачественият тумор на глобализацията	56
9. В задочен диалог с Петър Волгин... и не само с него.....	59
10. Неслучайно ли ПЕГИДА се ражда в „сърцето“ на бившето ГДР.....	66

11. „Грекзит“ и „СИРИЗА“ са ключовите думи на гръцките избори.....	71
12. 70 години от „Народния съд“. Най-срамната страница в историята на българското правораздаване	74
13. За президента д-р Желев – нещо по-различно!	77
14. ДПС упорито се катери нагоре по стълбата, която води надолу!	82
15. Ние имаме важна роля на Балканите. Ще я изиграем ли най-сетне?	85
16. Още за „Народния съд“ и носталгията към комунизма	92
17. Политическите пороци на обществото преди 100 години и днес.....	98
18. Ще възроди ли ДЕОС политическия либерализъм в България?	103
19. Либерализмът ни е нужен повече от всякога!.....	107
20. Да помогнем на Македония!.....	117
21. Да честитим трети март и на агентите на ДС. По делата им ще ги познаете.....	122
22. Отпразнувахме трети март! Дискусията за националния празник тепърва предстои.....	129
23. Първанов си отива! Спете спокойно, деца!.....	134
24. За кого цъкват часовниците, подарени от ДПС на избирателите в Сърница?	137
25. Президентът е отново с ход напред в позиционната игра!..	140
26. Поуките от Сърница. Не подценявайте избирателите! Не губете представа за действителността!	146
27. Българската многопартийност като политически „спам“	150
28. Европейските либерали защитават ценности, а ДПС – Делян Пеевски.....	158
29. За жертвите, палачите и същността на комунизма	161
30. За Министерството на „културата“ и „културата“ на Министерството	164

31. Десет години от подписването на Договора за присъединяване на България към ЕС. Поуки и предизвикателства	174
32. Трябва ли да остане АБВ в управляващото мнозинство след преизбирането на Първанов	181
33. Реквием за традиционните български партии	183
34. Общинските избори – „стрес тест“ на местната власт и регионалното развитие.....	190
35. Гръцката дългова драма. Политическите поуки	196
36. Какво бих напомнил на новия (стар) лидер на ПЕС.....	202
37. За Борислав Цеков и манипулативната му подписка	207
38. Борисов пред ТАСС, а на нас – праз!	211
39. Дори и съборена, Берлинската стена все още разделя Германия	213
40. Изборите приближават, а реформите се отдалечават!	217
41. Номинацията на Филип Димитров за член на Конституционния съд. Перфектно политическо решение .	221
42. Защо ГЕРБ и ДПС нямат алтернатива?	229
43. Местните избори и системните дефицити в българската демокрация.....	233
44. Плевнелиев, Първанов и Борисов: единство и борба на противоположностите	237
45. България в Съвета на Европа. Предизвикани размисли	245
46. О, реформаторски времена, о, парламентарни нрави!	254
47. Четиво за „ваканцуващи“ депутати	259
48. 2015 – годината на поредните илюзии*	263
49. Не е виновен този, който с 11 депутати изнудва премиера, а този, който му го позволява	268
50. За свободата и властта.....	272
51. За министрите, които си отиват, и за посредствеността, която остава!	276

52. Как сами подронваме международния си авторитет!
(Задочен спор с Иван Бакалов)..... 282
53. Ханс-Дитрих Геншер – архитектът на германското и на европейското обединение 288
54. Докога ще подценяваме президентските избори?..... 298
55. За Македония с нарастваща тревога! 303
56. АБВ и ГЕРБ – предизвестеният край
на една „изпепеляваща любов“ 312
57. Политическата култура – наболелият проблем
на българската демокрация!..... 316
58. Благодарение на ГОЦЕ в политиката никога не е скучно!... 321
59. Печеливша е обща дясна кандидатура с профил,
близък до този на Плевнелиев 326
60. Президентските избори като политически фарс 333
61. Удостоверението за самоличност
на бъдещия президент Слоган Гербов ще бъде връчено
след Деня на независимостта! 337
62. Как „Алтернатива за Германия“ засмуква протестния вот.
Поуките за България 340
63. Докога, о, управляващи, ще злоупотребявате
с нашето търпение?..... 347

Част втора

Привилегията и предизвикателството да бъдеш автор в седмичника „Култура“

- Защо „Култура“?..... 353
1. Ех, да ми дойдеш на строежа... Предизвикани размисли..... 355
Народна култура, брой 3 (1590), 16 януари 1987 г.
2. Какъв президент ни е нужен? 359
Култура, брой 32 (2650), 30 септември 2011 г.
3. Предвестникът на новото дясно? Унгария на Орбан 366
Култура, брой 18 (2680), 11 май 2012 г.

4.	Популизъм след либерализма	375
	<i>Култура, брой 25 (2687), 29 юни 2012 г.</i>	
5.	Българската политика като фарс.....	387
	<i>Култура, брой 3 (2709), 25 януари 2013 г.</i>	
6.	Накъде през 2014-а? Нагоре или надолу?.....	399
	<i>Култура, брой 2 (2751), 17 януари 2014 г.</i>	
7.	Нужен ни е нов поглед към либералните ценности и политики	412
	<i>Култура, брой 16 (2765), 25 април 2014 г.</i>	
8.	Явлението ДПС – 25 години по-късно!	429
	<i>Култура, брой 43 (2792), 19 декември 2014 г.</i>	

Част трета

За свободата на словото и симбиозата между медии и политика

1.	Няма свобода на словото без независими медии и активно гражданско общество	451
2.	Ако изборите са днес, за коя медийна акула ще гласувате? ..	454
	Послеслов	467
	Вместо заключение.	
	Какво постигнахме и къде се провалихме?.....	473

Няколко уводни думи

Днес предлагам на вниманието на читателите една, ако мога така да се изразя, „събирателна“ книга. В първата си част тя включва 63 самостоятелни публикации от личния ми блог, писани по различни политически поводи през последните две години. Правя го с убеждението, че, от една страна, те са едно логично допълнение към проблематиката, анализите и заключенията в трите ми книги, издадени между 2007 и 2013 г., а от друга, съдържат и много премълчани и недоизказани досега истини за противоречивия български преход. Преход, който не само че не е завършил, но като че ли едва сега започва.

Втората част от книгата е посветена на дългогодишното ми и изключително ползотворно сътрудничество със седмичника „Култура“, с главен редактор Копринка Червенкова, към който изпитвам огромно уважение и респект. Поне за мен това (стремящо се да бъде) независимо издание е една от малкото „златни рибки“ сред „медийните акули“, които продължават да моделират и манипулират все по-конюнктурните ни медийна и политическа среда.

Симпатиите ми към този наистина уникален дискуссионен седмичник датират още от времето на „перестройката“, когато под името „Народна култура“ и под ръководството на Стефан Продев той се превърна в една от първите разкрепостени публицистични трибуни. През тези години, по-точно в началото на 1987 г., и аз имах удоволствието да публикувам първата си дисидентска статия: „Ех, да ми дойдеш на строежа“, посветена на принизения авторитет на българските учени.

Реших да я включа в книгата не само като една „егоцентрична закачка“ от началото на публицистичната ми дейност, но и поради актуалното ѝ звучене днес, 30 години по-късно. За огромно съжаление, въпреки че страната ни е член на ЕС, бюджетните и организационните проблеми на БАН и водещите университети са повече от огромни. Заедно с този емоционален „скок назад във времето“, за книгата съм подбрал още седем сериозни аналитични статии, публикувани в периода между 2011 и 2014 г. в специализираната рубрика на седмичника „Политическа култура“.

Третата част на книгата е свързана с едни от най-деликатните и болезнени дефицити в българската политическа и институционална култура – ограниченията в свободата на словото и симбиозата между медиите и политиката. Тук съм включил както един актуален коментар, посветен на потресавачото от всяка гледна точка 113-то ни място по свобода на медиите (от общо 180 страни) в новата класация на „Репортери без граници“ за 2016 г., така и една статия от лятото на 2013 г., анализираща доминираната от корупция медийна среда и нерегламентираните взаимоотношения между медии, политици и олигарси. Специално внимание съм отделил и на една колкото „забавна“, толкова и тъжна история на нейното цензуриране, публикувана като послеслов след статията.

Вместо заключение предлагам на вниманието на читателите предизвиканите си размисли по „вечната“ и може би най-важна тема на прехода „Какво постигнахме и къде се провалихме“. Писал съм и съм беседвал многократно по тази тема, като дискусиата винаги е започвана и никога не е довършвана. Няма да бъде довършена и с този предлаган авторски текст, но поне се надявам той да бъде приет с цялата сериозност на обсъжданата проблематика.

Октомври 2016 г.